6. Moskalenko V. V. Sotsialna psihologiya : pidruchnyk / V. V. Moskalenko. – Kyiv : Centr navch. lit., 2005. – 624 s.
7. Maslou A. G. Dalnie rubezhi chelovecheskoy prirody / A. G. Maslou. – M. : Smisl, 1999. – 425 s.
8. Rean A. A. Psykholohiya lychnosti. Sotsyalyzatsiya, povedenie obshchenie / A. A. Rean. – SPb. : «Praim–EVROZNAK», 2004. – 416 s. – (Proekt «Metryi psihologii»).
9. Romenets V. A. Psy`xologiya tvorchosti : navch. posib. / V. A. Romenets. – 2-he vyd., dopov. – Kyiv : Lybid, 2001. – 288 s.
10. Storozh O. V. Psykholohichni osoblyvosti tvorchoi sotsializatsii starshoklasnykiv : dys. ... kand. psykhol. nauk : 19.00.01 / O. V. Storozh. – Kyiv, 2011. – 358 s.
11. Cyba V. T. Systemna socialna psyhologiya : navch. posib. / V. T. Cyba. – Kyiv : Centr navch. lit., 2006. – 328 s.
12. Cyba V. T. Sociologiya osobistosti: sistemnyj pidhid (socialno-psihologichnyj analiz) : navch. posib. / V. T. Cyba. – Kyiv : MAUP, 2000. – 152 s.

O. V. Storozh THEORETICAL ANALYSIS OF STAGES OF CREATIVE SOCIALIZATION OF PERSONALITY

The article is devoted to the theoretical analysis of the stages of personality creative socialization. The analysis of scientific literature, which reveals the process of socialization of the creative personality is carried out. The fundamental principles of the regulative-deterministic concept of socialization of the personality are substantiated. It is determined that the content and the structure of creative socialization of the personality are based on its age characteristics and the interconnection of the components of socialization and creative thinking. Cause-and-effect stages of life of the personality with the realized meaning of life in the process of creative socialization were characterized. It is singled out that after determining the skills of the child it is necessary to motivate the choice of its classes to create the corresponding material and spiritual (informational-ideal) values. Formation of the sociogenic needs of the child is based on creative ideas, strategy, tactics and self-organization. The main attention in the development of creative socialization of the personality is given to the activity, operational-cognitive, referential and personality-valuable components of its life. It is noted that the psychic state of a successful personality is caused by its emotional state of exaltation, joy and happiness from the feeling of self-realization in connection with the recognition of the social significance by specialists and the public of the value-product, the creation of which made sense of its life. It is substantiated that creative socialization of personality is a process of stable, general adaptability and manifests itself in the skill, ingenuity, social lability, in which its creative self-determination is carried out.

Key words: socialization, creative personality, creative socialization of personality, sociogenic needs, creative self-realization, skills, value-product, cognitive dissonance.

УДК 378.1(477):371.83

К. Г. ТРИБУЛЬКЕВИЧ

DOI: https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi12.77

МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СУБКУЛЬТУРИ В УКРАЇНСЬКІЙ НЕЗАЛЕЖНІЙ ДЕРЖАВІ: ПОТЕНЦІАЛ ВПЛИВУ НА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО ЛІДЕРА

Стаття присвячена аналізу функціонування молодіжних організацій та субкультур у період з 1991 року до сьогодні. Визначено потенціал впливу молодіжної активності на становлення особи студентського лідера. Обґрунтовано діяльність як спосіб людського існування, здатність вносити певні зміни у навколишнє середовище та власне “Я”, залежність змін розвитку особистості від її потреб, мети, засобу її реалізації та результату діяльності. Окреслено характеристики студентського лідера: розвинені навички цілепокладання, здатність до прийняття складних суперечливих рішень; навички рефлексивного аналізу; вміння захищати свої права і свободи та права і свободи інших людей, виступати перед великою аудиторією, опановувати стрес, ефективно вступати у міжособистісну взаємодію.

Ключові слова: молодіжні організації, громадські організації, субкультури, студентське самоврядування, студент, молодь, діяльність, лідер.

Статья посвящена анализу функционирования молодежных организаций и субкультур в период с 1991 года до наших дней. Определены потенциал влияния молодежной активности на становление личности студенческого лидера. Обоснована деятельность как способ человеческого существования, способность вносить определенные изменения в окружающую среду и собственное

"Я", зависимость изменений развития личности от ее потребностей, цели, средства ее реализации и результата деятельности. Определены характеристики студенческого лидера: развитые навыки целеполагания, способность к принятию сложных противоречивых решений; навыки рефлексивного анализа; умение защищать свои права и свободы и права и свободы других людей, выступать перед большой аудиторией, овладевать стресс, эффективно вступать в межличностное взаимодействие.

Ключевые слова: организации, общественные организации, субкультуры, студенческое самоуправление, студент, молодежь, деятельность, лидер.

Постановка проблеми. Проблема впорядкування молодіжної активності, надання їй демократичного вектору, і вектору саморозвитку, самоактуалізації, є надзвичайно важливою проблемою та запорукою побудови демократичного суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У монографії Л.Г.Сокурянської «Студенчество на пути к другому обществу» здійснено глибинний аналіз умов реформування вищої школи, за яких формується сучасне покоління студентів. Визначено поняття студентства як соціокультурної спільноти та охарактеризовано цінності молоді на основі проведених досліджень. Автор вивчає й міру вияву активності студентів на рівні академічної групи, виявляє при цьому «лідерів», «активістів», «пасивних учасників», «сторонніх», «вигнанців», проте у даному дослідженні не розглядається участь студентів у роботі органів студентського самоврядування, недостатньо приділено увагу діяльності молодіжних організацій.

У роботі Б.Г.Нагорного, А.В.Яковенко та М.Л.Яковенко «Студентство і сучасність» розглядаються освітні мотивації студентської молоді та обґрунтовуються аспекти розвитку інноваційної активності студентів в умовах формування нових освітніх стратегій. Автори приходять до висновку: більшість із числа опитаних студентів вважають: вищий навчальний заклад у його нинішньому стані не є соціальною організацією, що активізує, належним чином, ініціативність молодих людей, дані аргументи підтверджують визначені у ході дослідження суперечності.

Вивчення соціальних уявлень молоді та визначення шляхів їх формування здійснене в колективній монографії за редакцією І.В.Жадан «Соціальні уявлення молоді: особливості та шляхи формування». У праці Т.О.Вольфовська, І.А.Дідук, І.В.Жадан, Л.Н.Овдієнко, С.І.Позняк розглядають такі актуальні вектори соціальних уявлень як мораль і право, національна ідентичність, громадянськість. Аналіз наведених відомостей дозволяє отримати широке уявлення про соціальний портрет сучасного студентства. Вивчення орієнтацій студентів здійснено також у роботах О.М.Балакіревої, Т.В.Бондар, М.Ю.Варбан, О.А.Ганюкова, В.А.Головенька, І.Л.Демченко, Н.П.Дудар, М.Д.Мищенко, М.П.Перепелиці, Г.В.Святненко, О.О.Яременка, Т.І.Виперайленко, Ф.І.Прокоф'єва, В.А.Стьопіна, В.С.Бондар, Т.О.Вольфовської, Н.Ф. Головатого, М.Ф. Димитрова, О.С.Копила, Т.О.Лукиної, Л.П.Морозової, Н.В. Паніної, І.І.Прокопчука; російських соціологів А.Л.Андрєєва, О.Д.Волкогонової, В.С.Магун, М.В. Енговатова та ін.

Роботи Т.О.Войтенка, О.С.Гончарука, Ю.О.Привалова «Громадянське суспільство в Україні: аналіз соціального конструювання» та В.П.Степаненка «Концепція громадянського суспільства в осмисленні посткомуністичних суспільних трансформацій» доповнюють уявлення про соціально-політичну ситуацію в незалежній Українській державі та окреслені світоглядні орієнтири розвитку, якими має бути охоплена й освітня галузь.

При вивченні даної групи джерел дослідження було визначено: основна увага дослідників спрямована на збір інформації про ціннісні орієнтації студентської молоді, їх політичні уподобання та соціальне самопочуття. Проте питання самореалізації молоді в органах студентського самоврядування та молодіжних організаціях України системного аналізу не знаходить.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз функціонування молодіжних організацій та субкультур у період з 1991 року до сьогодення; визначення потенціалу впливу молодіжної активності на становлення особи студентського лідера.

Виклад основного матеріалу дослідження. З другої половини 1990-х до початку 2000-х років наявна тенденція створення молодіжних наукових, просвітницьких, виховних організацій. Їх появу стимулював і закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», ухвалений в 1999 році [4]. Український національний комітет молодіжних організацій об'єднує більшість легальних молодіжних і дитячих організацій.

За напрямками діяльності визначають шість груп молодіжних організацій [3, с. 196-197]: молодіжні організації, зорієнтовані на вирішення політичних проблем (Молоді республіканці України, Об'єднання демократичної української молоді (ОДУМ), Соціалістичний конгрес молоді, Ліберальне молодіжне об'єднання, Спілка українського студентства (СУС), Асоціація молодих українських політологів і політиків, Молодіжна організація спілки офіцерів України

«Сокіл», Львівський фонд «Молода Україна» та молодіжні організації при політичних партіях та рухах); молодіжні організації, зосереджені на вирішенні соціальних проблем (Спілка молодіжних організацій України (СМОУ), Асоціація МЖК воїнів-інтернаціоналістів України «Укрінтербуд», Українська республіканська рада молодих вчених і спеціалістів, Палата молодих підприємців України та ін.); молодіжні організації, що займаються вивченням історії, фольклору, етнографії народів України («Товариство Лева», товариство «Щире братство», Молодіжне товариство «Кіш», Молодіжна єврейська організація «Шахар» та ін.); молодіжні благодійницькі організації (Південноукраїнське благодійне товариство «Молодь за милосердя», Асоціація молодіжних пошукових об'єднань України «Обеліск», Республіканський молодіжний благодійницький фонд допомоги потерпілим від аварії на Чорнобильській АЕС, Молодіжне благодійне товариство «Гуманіст»); релігійні молодіжні організації (Комітет української католицької молоді (КУКМ), Організація «Українська молодь Христові», Молодіжна рада церков Євангельських християн-баптистів України, Всеукраїнське православне молодіжне Братство ім. Петра Могили та ін.); дитячі громадські організації (Українська скаутська організація «Пласт», Спілка української молоді (СУМ), Спілка піонерських організацій України (СПОУ), Українське дитячо-юнацьке товариство «СІЧ»).

Крім згаданих груп молодіжних організацій, можна визначити молодіжні організації за сферою професійної діяльності: Асоціація інтернів Верховної Ради України, Асоціація майбутніх юристів України, Асоціація Молодих Медиків України, Асоціація молодих підприємців України, Асоціація трудових об'єднань молоді України, Всеукраїнська асоціація молодих науковців, Всеукраїнська Рада молодих вчених і спеціалістів, Всеукраїнська спілка молодих підприємців та бізнесменів, Всеукраїнська асоціація молодих дослідників фольклору та ін., ВМГО «Національна молодіжна педагогічна рада України»; за дозвіллевою діяльністю: Асоціація «КВН України», Всеукраїнська молодіжна хостел-асоціація, Всеукраїнський молодіжний мистецький центр «Перлини сезону» та ін.; за формуванням лідерських здібностей: Асоціація молодих депутатів України, Асоціація молодіжних організацій України «Спектр», Асоціація правозахисних організаторів студентів України, Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва «Альтернатива-В», Всеукраїнське громадське об'єднання «Нова Генерація», Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Клуб міжнародного співробітництва «Мандри», Всеукраїнська студентська рада, Всеукраїнське молодіжне об'єднання «Молодь за добробут», Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Україна–XXI», Всеукраїнське об'єднання молоді «Нова ера», Всеукраїнське молодіжне об'єднання «Слов'яни», Всеукраїнська молодіжна організація «Сяйво», Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Молодь третього тисячоліття», Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Центр молодіжних ініціатив «Школа лідерів», Всеукраїнська спілка молодіжних та дитячих громадських організацій «Національна Рада молодіжних організацій України», Всеукраїнська спілка молодіжних громадських організацій, Всеукраїнська рада студентів, «Молодіжна солідарність», Українська асоціація студентського самоврядування, Українська Студентська Спілка, Національний студентський союз, Асоціація правозахисних організаторів студентів України, Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Студентська республіка» та ін. Організації останньої групи найбільш сприяли розвитку студентського самоврядування та розвитку управлінських умінь студентів.

Велика кількість організацій були політизовані, зокрема: Товариство української студіюючої молоді ім. М. Міхновського, м. Харків, Харківська молодіжна патріотична організація «Сокіл», Клуб прихильників Д. Донцова, м. Львів.

Здійснимо аналіз діяльності найбільш значущих організацій, метою яких було формування лідерських якостей студентів і сприяння функціонуванню студентського самоврядування. Ефективно діє Українська асоціація студентського самоврядування (УАСС), що об'єднує органи студентського самоврядування, студентські громадські організації, студентські клуби та наукові товариства вищих навчальних закладів України. УАСС є наступницею Української асоціації розвитку студентського самоврядування, заснованої 29 червня 1999 року [260]. Асоціація представляє інтереси українських студентів у Європейському союзі та визнана міжнародною спільнотою як національне об'єднання студентів України. Українська асоціація студентського самоврядування функціонує через такі органи як виконком, правління (представлене осередками асоціації за регіонами), секретаріат (голова, юрист, IT-спеціаліст), генеральна асамблея (загальні збори представників).

Декларує принципи відкритості, незалежності, внутрішньої та консенсуальної демократії. Здійснює соціально-правовий захист студентів, моніторинг якості вищої освіти, сприяє міжнародному співробітництву студентських організацій та розвитку студентського самоврядування шляхом реалізації різноманітних проєктів, конференцій, форумів, освітніх заходів, до яких залучені студенти,

представники влади, вищих навчальних закладів, роботодавці. УАСС є співзасновником всеукраїнської спілки молодіжних громадських організацій «Український молодіжний форум» [749], членом Європейського союзу студентів (ESU); співпрацює з Радою Європи, Європейською комісією та групою супроводу Болонського процесу. З 2010 року включена до громадянської кампанії «Молодіжна варта: молодь за вами спостерігає!», завданням якої є співпраця з політиками та контроль виконання передвиборчих обіцянок.

З-поміж студентських організацій, спрямованих на формування лідерських якостей та сприяння організації студентського самоврядування у вищих навчальних закладах, вирізняється також Національний студентський союз (НСС) [588], що почав існування 9 березня 2009 року, з підписанням студентськими лідерами понад сорока вищих навчальних закладів України Меморандуму про співпрацю органів студентського самоврядування. Основними керівними органами НСС є конгрес і виконком. Національний студентський союз брав участь у розробці проекту закону України «Про вищу освіту», організовував Всеукраїнський студентський референдум щодо ставлення до норм закону «Про вищу освіту».

Попри розгорнуту Національним студентським союзом кампанію щодо виведення профспілкової організації зі структури студентського самоврядування, студентська профспілка продовжувала виконувати свої традиційні функції та визначатись як самоврядний студентський орган.

Асоціація правозахисних організаторів студентів України (АПОС), зареєстрована у 2000 році стала правонаступницею Ради голів профспілкових комітетів вищих навчальних закладів, що існувала за радянських часів, та почала активно функціонувати з 1996 року як Асоціація профспілкових організацій студентів України. Асоціація об'єднала біля 300 вищих навчальних закладів різних форм власності. Головними завданнями асоціації є координація студентського профспілкового руху; представництво та захист інтересів своїх членів у взаємовідносинах з органами державної влади та органами місцевого самоврядування; сприяння задоволенню потреб своїх членів в сфері побуту, оздоровлення, відпочинку, реалізації творчого потенціалу; сприяння роботі державних органів влади, громадських організацій в підготовці та реалізації заходів державної молодіжної політики в питаннях стосовно студентства [587].

Організація співпрацює з Верховною Радою України, зокрема з Комітетом з питань науки і освіти та Комітетом з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму; органами державної влади (Міністерством освіти і науки України, Міністерством України у справах сім'ї, дітей та молоді, Державною адміністрацією туризму України, Міністерством праці і соціальної політики України), молодіжними громадськими організаціями (виступила співзасновником Національної ради молодіжних організацій України та Українського національного комітету молодіжних організацій), міжнародними громадськими організаціями (International Student Travel Confederation – ISTC). Представники Асоціації правозахисних організаторів студентів України були членами Національної ради з питань молодіжної політики при Президентові України та Всеукраїнської студентської ради при Президентові України; керівних органів Світового Конгресу Українських Молодіжних Організацій.

Проведення Міжнародної програми «Студентська республіка» Всеукраїнською молодіжною громадською організацією «Студентська республіка» (зареєстрована Міністерством юстиції України 22 травня 2006 року), що має на меті сформувати та підготувати молодь до дорослого життя, реалізується від рівня вишу до фінального етапу (в кожному регіоні); розвиток студентського самоврядування та активності; налагодження ефективної співпраці з студентством України і світу [2], засвідчує високу самоврядну активність студентства та розвиток якісно високого рівня лідерських умінь молоді вищих навчальних закладів.

Діяльність молодіжної громадської організації реалізується у проектах «Студентська республіка», «Новий старт», «Кращий студент України», «Зимова Студреспубліка», «Антикорупційний молодіжний театр», де студенти вчаться бути керівниками та свідомими громадянами своєї держави. Стратегічною метою організації є входження України до топ-20 розвинутих країн світу, через втілення Стратегії-2050 для України. Функціонування «Студентської республіки» є явищем дієвим і динамічним, а отже, організація не тільки співпрацює з вітчизняними і зарубіжними молодіжними структурами, опікується захистом прав молоді, але й ділиться досвідом із зарубіжжям, розширює функцію захисту прав до правової допомоги різним категоріям громадян.

У вищих навчальних закладах всіх областей України впроваджено проект «Студентська республіка», суть якого полягає в створенні сучасного студентського центру університету, який об'єднує студентів та надає всі можливості для повноцінного функціонування та розвитку студентського самоврядування.

Значна кількість всеукраїнських молодіжних та дитячих організацій зумовлювала потребу узгодження їх діяльності, з метою чого наприкінці 2005 року створено Український молодіжний форум, що об'єднав більшість діючих всеукраїнських молодіжних і дитячих об'єднань, а згодом приєднався до Європейського молодіжного форуму. Невпинне зростання молодіжних та дитячих організацій (у 1992 році – 7 [6], у 2005 – 130 [9], за О. В. Лісовцем, – 125, у 2010 – 195 [6]) було свідченням посилення демократичних тенденцій у країні, проте централізовану координацію роботою організацій, здійснити не могло жодне об'єднання, попри існуючі спроби. У студентському середовищі активно розвивались неформальні студентські ініціативи – так звані «молодіжні субкультури», до яких належали музичні (реп, рейв, брейк, метал, джаз та ін.), епатажно-протестні (панки, байкери), романтико-ескейпістські (толкієністи, індіаністи, уніформісти, готи, емо), радикально-деструктивні (скінхеда), хакери, розправно-самосудні (гопники), релігійно-містичні (кришнаїти), гедоністично-розважальні (мажори). Деякі з них пов'язані з антисуспільною протиправною діяльністю, зокрема, розправно-самосудні та радикально-деструктивні угруповання, хакери; на межі дозволеного відбувається діяльність епатажно-протестних, релігійно-містичних та гедоністично-розважальних організацій. В таких країнах, як Білорусія, Вірменія, Росія, Саудівська Аравія, активно боролись з молодіжною суб-культурою емо, вбачаючи в ній загрозу суїцидальної поведінки молоді [6]. Ідеологічний та організаційний вакуум молоді заповнювався формальними та неформальними молодіжними структурами, що підкреслювало потребу якісно організованої структури студентського самоврядування у вищому навчальному закладі.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Здійснивши огляд сфер застосування молодіжної активності, можемо зробити висновок: серед умов і факторів розвитку людини провідну роль відіграє діяльність, у процесі якої розвиваються природні здібності та формуються якості особистості. Діяльність визначає спосіб людського існування, здатність вносити певні зміни у навколишнє середовище та власне “Я”. І характер цих змін залежить від потреб особистості, мети, засобу її реалізації та результату діяльності.

Здатність приймати рішення, планувати діяльність, бути активним, – це не все, що потрібно ефективному лідеру. Ми поділяємо думку німецького психолога М.Біркенбіля, який найголовнішими рисами лідера вважає “прагнення до домінування, комунікативні здібності та гнучкість. Хто володіє у єдності цими трьома якостями, той як керівник завжди буде успішнішим, ніж той, у якого відсутня хоча б одна з цих рис характеру” [1, с.279]. Крім цього, важливою рисою лідера є здібність до сприйняття нового.

Встановлення аналітико-синтетичних зв'язків між сутністю прав, основними причинами та наслідками їх порушення, сприяє формуванню знань основних прав і свобод, вміння захистити свої права та свободи і права іншої людини. Високий рівень сформованості лідерських умінь характеризується глибокими міцними знаннями про основні лідерські вміння, як-от: цілепокладання, здатність до прийняття складних суперечливих рішень; навички рефлексивного аналізу; вміння захищати свої права і свободи та права і свободи інших людей, виступати перед великою аудиторією, опановувати стрес, ефективно вступати у міжособистісну взаємодію.

Реалізація молодіжної активності в органах студентського самоврядування, конструктивних видах діяльності молодіжних організацій, забезпечує становлення особистості лідера та є передумовою для демократичних засад становлення нашої держави.

Список використаних джерел

1. Биркенбиль М. Молитвенник для шефа / М. Биркенбиль // Преуспевать с радостью. Молитвенник для шефа : пер. с нем. / Н. Енкельманн, М. Биркенбиль – М. : СП “Интерэксперт”; Экономика, 1999. – С. 269–394.
2. ВМГО Студентська республіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http : //studrespublika.com/vmgo.php](http://studrespublika.com/vmgo.php)
3. Волкова Н. П. Педагогіка : посіб. для студентів ВНЗ / Н. П. Волкова. – Київ : Академія, 2003. – 576 с.
4. Про молодіжні та дитячі громадські організації : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 1. –Режим доступу : [http : //zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-14](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-14)
5. Історія асоціації [Електронний ресурс] // Українська асоціація студентського самоврядування. – Режим доступу : <http://www.uass.org.ua/index.php/about/history>
6. Лісовець О. В. Класифікації дитячих та молодіжних організацій [Електронний ресурс] / О. В. Лісовець // Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України. – Київ :

- Альма-матер, 2011. – 256 с. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/-19720822/sotsiologiya/klasifikatsiyi_dityachih_molodizhnih_organizatsiy
7. Про АПОС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://profkom.info/main/about.html>
8. Про НСС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nss.org.ua/pro-nss>
9. Український молодіжний форум : повний перелік учасників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fri.net.ua/node/1464>

References

1. Birkenbil M. Molitvennik dlya shefa / M. Birkenbil // Preuspevat s radostyu. Molitvennik dlya shefa : per. s nem. / N. Enkelmann, M. Birkenbil. – М. : SP “Intereksper” ; Ekonomika, 1999. – S. 269–394.
2. VMGO Students'ka respublika [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : <http://studrespublika.com/vmgo.php>
3. Volkova N. P. Pedagogika : posib. dlya studentiv VNZ / N. P. Volkova. – Kyiv : Akademiya, 2003. – 576 s.
4. Pro molodizhni ta dytjachi gromads'ki organizacii' : Zakon Ukrai'ny [Elektronnyj resurs] // Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny (VVR). – 1999. – № 1. – Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-14>
5. Istorija asociacii' [Elektronnyj resurs] // Ukrai'ns'ka asociacija students'kogo samovrjaduvannja. – Rezhym dostupu : <http://www.-uass.org.ua/index.php/about/history>
6. Lisovec' O. V. Klasyfikacii' dytjachyh ta molodizhnyh organizacij [Elektronnyj resurs] / O. V. Lisovec' // Teorija i metodyka roboty z dytjachymy ta molodizhnymy organizacijamy Ukrai'ny. – Kyiv : Al'ma-mater, 2011. – 256 s. – Rezhym dostupu : http://pidruchniki.com/-19720822/sotsiologiya/klasifikatsiyi_dityachih_molodizhnih_organizatsiy
7. Pro APOS [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : <http://profkom.info/main/about.html>
8. Pro NSS [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : <http://nss.org.ua/pro-nss>
9. Ukrai'ns'kyj molodizhnyj forum : povnyj perelik uchasnykiv [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : <http://fri.net.ua/node/1464>

K. G. Trybulkevych YOUTH ORGANIZATIONS AND SUBCULTURES IN THE UKRAINIAN INDEPENDENT STATE: POTENTIAL INFLUENCE ON STANDING LEADER'S PERSONALITY

The article is devoted to the analysis of the functioning of youth organizations and subcultures from 1991 to the present. The potential of the influence of youth activity on the formation of the person of the student leader is determined. The activity is grounded as a way of human existence, the ability to make certain changes in the environment and the self, the dependence of changes in personality development on its needs, the purpose, means of its realization and the result of activity.

Establishing analytical-synthetic links between the essence of rights, the main causes and consequences of their violation, promotes the formation of knowledge of basic rights and freedoms, the ability to protect their rights and freedoms and rights of another person. The high level of leadership skills is characterized by deep, solid knowledge of key leadership skills, such as: goal-setting, the ability to accept complex controversial decisions; reflexive analysis skills; the ability to defend their rights and freedoms and the rights and freedoms of others, to speak to a large audience, to master stress, to effectively engage in interpersonal interaction.

Implementation of youth activity in student self-government bodies, constructive activities of youth organizations, ensures the formation of the leader's personality and is a prerequisite for the democratic foundations of the state's formation.

Key words: youth organizations, public organizations, subcultures, student self-government, student, youth, activity, leader.

УДК 159.922.73:159.9.019.4

I. С. ХОМИЧ

DOI: https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi12.78

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СФЕРІ НОРМОВІДПОВІДНОСТІ ВЛАСНОЇ ПОВЕДІНКИ

Стаття присвячена дослідженню рівня розвитку соціально-психологічної компетентності школярів у сфері нормовідповідності власної поведінки залежно від їхньої статі, віку, соціально-